

Nota van B&W

Onderwerp Bestrijding van armoede onder kinderen

Portefeuillehouder drs. Ap Reinders
Collegevergadering 27 juni 2017
Inlichtingen Annette Keates (09001852)
Registratienummer 2017.0031369

1. Samenvatting

Wat willen we bereiken?

Het is van groot belang dat kinderen zich kunnen ontwikkelen en mee kunnen doen in de samenleving, ook wanneer zij opgroeien in een huishouden met een laag inkomen of problematische schulden. In de gemeente Haarlemmermeer gaat het om ongeveer 1.900 kinderen die opgroeien in een minimahuishouden. We spreken van een minimahuishouden als er inkomen is tot 120% van het wettelijk sociaal minimum. Er zijn normbedragen vastgesteld voor verschillende samenstellingen van huishoudens. De gemeente krijgt vanaf 2017 voor ondersteuning van deze kinderen van het Rijk een extra bedrag van € 529.000 per jaar. Dit geld dient te worden ingezet voor kinderen in armoede, bovenop het bestaande beleid. We willen dit geld volledig ten goede laten komen aan de kinderen.

Wat gaan we daarvoor doen?

De huidige regelingen kennen een aantal punten, die we met het extra budget kunnen aanpakken. Het gaat om:

- Het gebruik van de regelingen
- De inhoud van de regelingen
- De toegang tot regelingen

Daarnaast willen we graag blijven innoveren, en om die reden een deel van het budget reserveren voor:

- Participatie van kinderen, jongeren en ouders om het minimebeleid te verbeteren
- Het stimuleren van innovatie in armoedebestrijding

Wat mag het kosten?

De gemeente Haarlemmermeer krijgt van het Rijk via de algemene uitkering uit het gemeentefonds vanaf 2017 een extra bedrag van € 529.000 per jaar voor de bestrijding van armoede onder kinderen. Van dit budget kunnen bovenstaande wijzigingen worden bekostigd. Het budget is beschikbaar bij het programma Zorg en Werk, beleidsdoel D: Het garanderen van een bestaansminimum voor inwoners die dit tijdelijk niet zelfstandig kunnen.

Wie is daarvoor verantwoordelijk?

De raad is verantwoordelijk voor het bestemmen van de middelen. Dit wordt in de Voorjaarsrapportage 2017 vastgesteld. Het college is verantwoordelijk voor de vaststelling en uitvoering van het minimebeleid.

Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

Het gewijzigde beleid zal worden geëvalueerd. De meest recente Armoedemonitor uit 2016 geeft ons een nulmeting. Wij zijn voornemens in 2019 opnieuw een onderzoek uit te (laten) voeren, zodat we een vergelijking kunnen maken met 2016. Deze evaluatie zal de raad begin 2020 ontvangen.

Gevolgen voor herindeling Haarlemmermeer – Haarlemmerliede en Spaarnwoude

Deze nota is tot stand gekomen in samenwerking met de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude. De regelingen komen op hoofdlijnen overeen. De beslispunten van deze nota vallen niet onder het preventief toezicht in het kader van de samenvoeging, omdat met de financiële gevolgen rekening is gehouden in de Voorjaarsrapportage 2017. De uitvoering van de nota kan pas starten nadat de Voorjaarsrapportage 2017 door de raad is vastgesteld inclusief de middelen voor armoedebeleid en de voorjaarsrapportage is goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland.

2. Voorstel

Op grond van het voorgaande hebben wij besloten om onder voorbehoud van het vaststellen van de Voorjaarsrapportage 2017 door de raad en goedkeuring van deze rapportage door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland:

1. in te stemmen met de wijzigingen van de inhoud van de regelingen Haarlemmermeer doet mee, computerregeling, indirecte schoolkosten, Studiebieb;
2. in te stemmen met de vereenvoudigde toegang tot de regelingen onder de noemer kindpakket;
3. de helft van het budget in 2017 (€ 264.500) toe te voegen aan het budget voor de bijzondere bijstand;
4. de €19.000 bestemd voor de bestrijding van armoede onder ouderen te gebruiken om de regeling Haarlemmermeer doet mee! voor ouderen te versterken;
5. de raad voor te stellen deze nota te agenderen ter bespreking.

3. Uitwerking

Wat willen we bereiken?

Opgroeien in armoede: voor kinderen kan dit betekenen dat er onvoldoende geld is voor voedsel, kleding of een verwarmd huis. Cadeautjes op hun verjaardag of een nieuwe fiets om naar school te gaan zijn geen vanzelfsprekendheid, laat staan lid zijn van een sportvereniging of muziekschool. In Haarlemmermeer groeien ongeveer 1.900 kinderen op in een minimahuishouden. Hierbij zijn de gezinnen die wel een inkomen hebben, maar door (te) hoge lasten of schulden toch weinig geld overhouden, niet meegeteld. Het aantal gezinnen dat te weinig geld heeft om van te leven is dus nog groter. Dit noemen we verborgen armoede.

Het zijn vooral de alleenstaande ouders, laagopgeleiden en eerste generatie migranten waarbij de kans op langdurige armoede het grootst is. In 2016 betrof het 5,7% van alle kinderen in de gemeente. In 2013 was dit nog 4,5% van alle kinderen. De omvang van de problematiek wordt dus zowel absoluut als relatief groter. Landelijk gaat het om 12% van de kinderen van 0 tot en met 17 jaar volgens het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS).

Armoede kan leiden tot sociale uitsluiting en sociale en/of financiële problemen op latere leeftijd. We zien soms dat armoede van generatie op generatie wordt doorgegeven. Om dit te doorbreken is een stevige aanpak nodig die op verschillende onderdelen van het probleem ingrijpt. Doel is ervoor te zorgen dat kinderen die opgroeien in minimagezinnen kunnen meedoen in de breedste zin van het woord, zodat alle kinderen de kans krijgen zich te ontwikkelen en deel uit te maken van de samenleving.

Context

Om de armoede onder kinderen te bestrijden, zijn er zowel vanuit het Rijk als vanuit de gemeenten verschillende regelingen in het leven geroepen. Op nationaal niveau gaat het dan om kinderbijslag, het kindgebonden budget en kinderopvangtoeslag. Veel gemeenten hebben zich de afgelopen jaren gericht op het opzetten van een zogeheten kindpakket, nadat daarvoor door de Kinderombudsman aandacht is gevraagd. In het kindpakket zitten voorzieningen zoals muziekles of lidmaatschap van een sportclub. Wat er precies onder het kindpakket valt, verschilt per gemeente. In tabel 1 staan de regelingen vermeld waarvan kinderen in de gemeente Haarlemmermeer gebruik kunnen maken. Wij hanteren als inkomensgrens een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum. Bij een inkomen net daarboven wordt aan de hand van een draagkrachtberekening een deel van de tegemoetkoming uitbetaald. Voor de kindregelingen geldt dat huishoudens met een hoger inkomen, maar die door schulden toch weinig te besteden hebben, toch in aanmerking komen. Dit omdat we de kinderen niet de dupe willen laten zijn van de schulden van de ouders. Voor de regelingen voor volwassenen geldt dit niet.

Regelingen voor kinderen uit minimagezinnen in Haarlemmermeer	
Haarlemmermeer doet mee!	• Muziekles, culturele- en sportactiviteiten • Maximaal € 350 per jaar per kind • Leeftijd 4 tot 18 jaar
Computerregeling	• Aanschaf computer, laptop of tablet inclusief toebehoren • Maximaal € 750 per 4 jaar per kind (max. 1 per gezin) • Van groep 5 PO tot en met klas 4 VO
Indirecte schoolkosten	• Ouderbijdrage, sportkleding en schoolzwemmen • Maximaal € 166 per kind per jaar (afhankelijk van PO/VO) • Schoolgaande kinderen (PO en VO)
Studiebieb (pilot)	• Huiswerkbegeleiding, bijles en/of citotrainning • Maximaal € 1.800 per kind in totaal • Groep 6 PO tot 18 jaar
PO = Primair Onderwijs VO= Voortgezet Onderwijs	

Tabel 1. Regelingen voor kinderen uit minimagezinnen, 2017

De regeling *Haarlemmermeer doet mee!* (HDM) wordt uitgevoerd door Stichting Leergeld en in het geval van een sportactiviteit het Jeugdsportfonds (JSF). Ook de aanmeldingen voor Studiebieb lopen via stichting Leergeld. Voor de computerregeling of indirecte schoolkosten kunnen ouders bij de gemeente terecht. HDM is er ook voor volwassenen, zij kunnen maximaal € 175 per jaar krijgen voor deelname aan activiteiten en indien nodig materiaal (bijvoorbeeld tekenspullen of sportschoenen). De uitvoering van HDM voor volwassenen is bij MeerWaarde ondergebracht.

Zoals aangekondigd in de septembercirculaire 2016 en de brief *Kansen voor alle kinderen* (Kamerbrief 20 september 2016 van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)) stelt het kabinet vanaf 2017 structureel € 100 miljoen beschikbaar voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Hiervan wordt € 85 miljoen aan gemeenten beschikbaar gesteld. Voor de gemeente Haarlemmermeer betreft het een bedrag van € 529.000 per jaar. Blijkens de brief *Voortgang kansen voor alle kinderen* (Kamerbrief 11 november 2016 van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid), zijn deze middelen specifiek bedoeld voor kinderen. De bedoeling is het

extra bedrag in te zetten voor de bestrijding van kinderarmoede bovenop de huidige uitgaven.

In de Voorjaarsrapportage hebben we het bedrag voor het jaar 2017 voor de helft bestemd voor het nieuwe beleid voor bestrijding van armoede onder kinderen, omdat we dit met terugwerkende kracht per 1 juli 2017 willen laten ingaan. De resterende helft willen we samenvoegen met het budget voor de bijzondere bijstand. Vanaf 2018 zal het gehele bedrag nodig zijn voor de uitvoering van het nieuwe beleid.

Tegelijk met het extra budget voor kinderen, hebben we €19.000 extra gekregen voor de bestrijding van armoede onder ouderen. Dit geld zal worden gebruikt om de regeling Haarlemmermeer doet mee! beter onder de aandacht te brengen van ouderen. Daarnaast gaan we het bedrag voor 2017 en 2018 verhogen met €50, naar €225 per persoon per jaar, omdat het huidige bedrag ontoereikend is voor veel activiteiten.

In totaal gaven we in 2016 € 450.000 uit aan armoedebestrijding onder kinderen (Haarlemmermeer doet mee, computerregeling, indirecte schoolkosten, Studiebieb en de uitvoeringskosten daarvan), en € 65.000 aan Haarlemmermeer doet mee voor volwassenen. Het extra budget van het Rijk komt daar bovenop.

Probleemstelling

De regelingen voor kinderen zijn bedoeld om ook kinderen uit minimagezinnen mee te laten doen in de samenleving. De uitvoering blijkt vaak lastig. Het gebruik van de regelingen is niet optimaal. In tabel 2 is het gebruik van de regelingen in 2015 weergegeven.

Regeling	Uitvoering	Doelgroep	Gebruik	
Haarlemmermeer doet mee!	Stichting Leergeld	1.547	614	39%
Computerregeling	Gemeente	221	119	53%
Indirecte schoolkosten	Gemeente	921	292	32%
Studiebieb (pilot)	Stichting Leergeld	n.v.t.	37	n.v.t.

Tabel 2. Gebruik inkomensondersteunende regelingen gericht op kinderen 2015, KWIZ armoedemonitor 2016

De Participatieraad benoemt in haar advies *Haarlemmermeer doet mee* van 19 januari 2017 verschillende redenen waarom mensen afzien van het gebruik van bestaande regelingen. Het gaat dan om het steeds weer opnieuw het (pijnlijke) verhaal te moeten vertellen over de financiële situatie, ingewikkelde aanvraagformulieren en bewijsstukken inleveren en het voorschieten van hoge kosten zonder zekerheid dat de aanvraag wordt toegekend.

Doordat de toegang voor de regelingen voor kinderen deels bij de gemeente en deels bij stichting Leergeld ligt, komt het voor dat ouders voor verschillende aanvragen en voor verschillende kinderen steeds opnieuw hun verhaal moeten doen. Ook is soms onduidelijk voor welke regeling ouders waar terecht kunnen. Zo valt zwemles onder Haarlemmermeer doet mee, maar schoolzwemmen onder indirecte schoolkosten. Dit geeft al aan dat het voor ouders soms zoeken is naar de juiste ingang om een aanvraag te doen.

Er is kortom een aantal verbeteringen nodig op het gebied van:

- Het gebruik van de regelingen
- De inhoud van de regelingen

- De toegang tot regelingen
- Daarnaast willen we graag blijven innoveren, en een deel van het budget reserveren voor:
- Participatie van kinderen, jongeren en ouders om het minimabeleid te verbeteren
 - Het stimuleren van innovatie in armoedebestrijding

Wat gaan we daarvoor doen?

Het gebruik van de regelingen

Als het gaat om de reikwijdte van de kindregelingen, kan er gesproken worden van *bereik* en van *gebruik*. Met bereik bedoelen we het percentage van de doelgroep dat bekend is met de regelingen (output). We spreken van gebruik als we het hebben over het percentage van de doelgroep dat daadwerkelijk gebruik maakt van de regelingen (outcome). Het gebruik is lastiger te beïnvloeden dan het bereik. Iemand kan wel van de regelingen afweten, maar het is nog steeds een keuze om er dan ook gebruik van te maken. Toch willen we ons concentreren op het gebruik. Ten eerste omdat dit een goed meetbare indicator is, en ten tweede omdat dat beter aangeeft of onze regelingen aansluiten bij de wensen van onze doelgroep. Het gebruik gaan we verhogen door het bereik te vergroten.

In onze raadsbrief *Armoedemonitor en Inkomenseffectenrapportage* van 23 december 2016 (kenmerk X2016.35552) geven wij aan het niet-gebruik van de bestaande regelingen te willen terugdringen. De Participatieraad heeft ons in haar *Advies Regeling Haarlemmermeer doet mee*, die op 19 januari 2017 naar de raad is gestuurd, gevraagd te streven naar een gebruik van 85%. Wij hebben in onze reactie aangegeven dat dit erg hoog is in vergelijking met de behaalde resultaten in andere gemeenten. Desondanks willen we er de komende jaren voor zorgen dat het gebruik verder toeneemt ten opzichte van de percentages in 2015 (zie tabel 2). In 2017 streven wij naar een minimaal gebruik van 50% voor de kindregelingen.

Om het bereik te vergroten, willen we meer inwoners bekend maken met onze regelingen. Waar het de ouders betreft die een uitkering bij ons hebben, kunnen we gericht informatie verzenden. Gezinnen die geen uitkering hebben, zullen we op een andere manier moeten bereiken. Het gaat dan om ouders die wel werken maar toch een laag inkomen hebben. Of ouders die ondanks een hoog inkomen door te hoge vaste lasten of schulden toch weinig te besteden hebben (verborgen armoede). Deze mensen zijn soms bekend bij de voedselbank en/of schuldhelpverlening, maar niet altijd. Om deze doelgroep te bereiken zal moeten worden samengewerkt met scholen en huisartsen, en specifieke informatie verspreid worden onder risicogroepen zoals zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers). Onze partners in het onderwijs, het welzijnswerk en de armoedebestrijding zijn een belangrijke bron voor informatie voor de gezinnen, dus we zullen hen goed op de hoogte houden van de regelingen die de gemeente biedt.

In 2017 start het Rijk een publiekscampagne om zowel kinderen als ouders die met armoede te maken hebben en mensen in de omgeving van deze gezinnen te informeren over het plan Kansen voor alle kinderen. Parallel aan deze campagne zullen wij onze communicatie inzetten om de doelgroep te bereiken.

We zijn ons ervan bewust dat het aandeel laaggeletterden in onze doelgroep groot is. Het is daarom nog meer van belang onze communicatie eenvoudig te houden. Ook heeft onze doelgroep niet altijd toegang tot internet. Communicatie zal dus ook offline moeten plaatsvinden. Offline kan de communicatie plaatsvinden via posters, folders en flyers, maar

ook persoonlijk in gesprekken met medewerkers van de sociale dienst. Naast communicatie vanuit de gemeente, willen we de doelgroep ook bereiken via onze partners.

	Communicatie
Taalgebruik	Eenvoudig (niveau A2)
Informatiekanalen	Website, vanuit partners, folders, mondeling, per post
Benaderen doelgroep	Generiek en specifiek, aan doelgroepen en risicogroepen
Indeling website	Regelingen voor kinderen gebundeld (kindpakket)

Tabel 3. Voorgestelde communicatiestrategie om het gebruik te vergroten

Het gebruik van de regelingen Doel: De regelingen beter bekend maken Doelstelling: Gebruik vergroten tot minimaal 50% van de doelgroep in 2017

De inhoud van de regelingen

De inhoud van de regelingen willen we graag verruimen zodat kinderen voor meer zaken bij ons terecht kunnen, en zodat er meer kinderen in aanmerking komen. Ook willen we voor sommige regelingen het maximumbedrag dat kan worden aangevraagd wijzigen. We willen het bedrag dat kinderen vanuit HDM kunnen krijgen verhogen, omdat het huidige bedrag voor bijvoorbeeld muzieklessen en zwemles ontoereikend is. In overleg met stichting Leergeld zijn we op een bedrag gekomen van € 500 per kind per jaar. Daarnaast willen we meer keuzevrijheid in het type activiteiten dat kinderen kunnen kiezen. Een uitje met het gezin willen we hier bijvoorbeeld aan toevoegen.

Het bedrag dat kinderen krijgen vanuit de computerregeling kan juist omlaag omdat de prijzen van computers de laatste jaren gedaald zijn. Hierdoor kunnen we wel meer computers per gezin verstrekken, en de regeling ook beschikbaar maken voor leerlingen in de vijfde en zesde klas van het voortgezet onderwijs (tot 18 jaar). Wij stellen voor om per gezin maximaal twee computers te vergoeden, voorheen was dit één computer per gezin.

Aan de indirecte schoolkosten willen we een bedrag van € 30 per kind op het VO per jaar toevoegen, voor de aanschaf van een rugtas en schoolspullen. Daarnaast zijn de maximaal te verstrekken bedragen voor de ouderbijdrage en de sportkleding iets verhoogd. Met name de ouderbijdrage voor het voortgezet onderwijs bleek vaak onvoldoende om de kosten te dekken. Daarom is dit maximumbedrag verhoogd met € 21 per kind per jaar.

De pilot Studiebieb is recent geëvalueerd, en door de betrokken partijen succesvol bevonden. Juist voor kinderen uit minimagezinnen is bijles heel belangrijk om hun kansen op een goede opleiding en werk te vergroten. In de eerste plaats zijn scholen verantwoordelijk voor het bieden van voldoende ondersteuning aan leerlingen met een achterstand. Indien dit niet mogelijk of ontoereikend is, kunnen leerlingen gebruik maken van huiswerkbegeleiding of bijles. Studiebieb – een initiatief van de openbare bibliotheek Haarlemmermeer – is één van de aanbieders die tegen betaling deze ondersteuning aanbiedt. Door Studiebieb op te nemen in het kindpakket maken wij dit ook toegankelijk en betaalbaar voor kinderen uit huishoudens met een laag inkomen. Juist voor kinderen uit minimagezinnen is bijles heel belangrijk om hun kansen op een goede opleiding en werk te vergroten. Door Studiebieb voor deze leerlingen aan te bieden, zorgen we voor gelijke kansen in het onderwijs. De pilot Studiebieb is recent geëvalueerd, en door de betrokken partijen succesvol bevonden. We willen de samenwerking met Studiebieb dan ook graag voortzetten.

	Oud	Nieuw
Haarlemmermeer doet mee!	€ 350 p.k.p.j, met beperkte keuzevrijheid	€ 500 p.k.p.j, met meer keuzevrijheid
Computerregeling	€ 750 per 4 jaar, met een maximum van 1 per gezin. Kinderen van groep 5 van het PO tot en met klas 4 van het VO.	€ 500 per 4 jaar, met een maximum van 2 per gezin. Kinderen van groep 5 van het PO tot en met klas 6 van het VO.
Indirecte schoolkosten	PO Ouderbijdrage € 43,00 p.k.p.j Sportkleding € 62,00 p.k.p.j Schoolzwemmen geen maximum VO Ouderbijdrage € 104,00 p.k.p.j Sportkleding € 62,00 p.k.p.j	PO Ouderbijdrage € 45,00 p.k.p.j Sportkleding € 65,00 p.k.p.j Schoolzwemmen geen maximum VO ouderbijdrage € 125,00 p.k.p.j sportkleding € 65,00 p.k.p.j schoolspullen € 30 p.k.p.j
Studiebieb	Studiebieb als pilot, maximaal € 1800 per kind	Studiebieb als onderdeel van het kindpakket. Maximaal € 1800 per kind

Tabel 4. Voorgestelde wijzigingen inhoud regelingen (p.k.p.j = per kind per jaar)

De inhoud van de regelingen

Doel: Beter aansluiten bij de behoeftes van de kinderen zelf

Doelstelling: Een score van minimaal een 7,5 op cliënttevredenheid

De toegang tot regelingen

Om alle regelingen voor kinderen op één centrale plek te bundelen, willen wij deze vatten onder de noemer *kindpakket*. Hiermee sluiten wij aan bij landelijke naamgeving. Communicatie over het kindpakket wordt hierdoor eenvoudiger en duidelijker.

Daarnaast willen we het aanmeldproces simpeler maken. Op dit moment zijn er verschillende plekken waar inwoners terecht kunnen voor het aanvragen van financiële ondersteuning voor hun kind. Voor sommige dingen moeten ouders bij de gemeente zijn, voor andere dingen bij Stichting Leergeld. Als het om sport gaat, wordt de aanvraag eerst door Stichting Leergeld en vervolgens door het Jeugdsportfonds behandeld. Om dit beter te coördineren zullen gesprekken plaatsvinden met de partijen die de kindregelingen nu uitvoeren, om te kijken of de toegang versimpeld kan worden.

De vergoeding wordt waar mogelijk direct doorbetaald aan de leverende partij zoals de sportclub, Pier K of de school. In het geval van goederen wordt zo veel mogelijk gewerkt met specifieke cadeaubonnen of verstrekking in natura. Waar mogelijk wordt samengewerkt met lokale ondernemers om goederen te verstrekken.

	Oud	Nieuw
Regelingen voor kinderen	Haarlemmermeer doet mee!, computerregeling, indirecte schoolkosten, Studiebieb	Kindpakket
Aanmeldproces	Verschillende loketten die naar elkaar doorverwijzen	Zo min mogelijk doorverwijzen
Online/offline	Verschillend per organisatie, ieder heeft zijn eigen werkwijze	Zo veel mogelijk digitaal, en zo veel mogelijk dezelfde werkwijze
Bewijsstukken	Er worden vooraf verschillende bewijsstukken opgevraagd	Zo min mogelijk bewijsstukken
Uitbetaling	Kosten worden voorgeschoten door de klant en daarna gedeclareerd	Kosten worden direct doorbetaald aan de leverende partij, of er wordt in natura verstrekt

Tabel 5. Voorgestelde wijzigingen toegang regelingen

Het bereik van de regelingen

Doel: De regelingen beter toegankelijk maken

Doelstelling: Invoeren kindpakket per 1 september 2017

Participatie van kinderen, jongeren en ouders om de regelingen te verbeteren

De enige manier om onze regelingen optimaal te laten aansluiten bij de wensen van ouders en kinderen, is om hen zelf te betrekken bij het maken van minimabeleid. Zowel de Kinderombudsman als de SER benadrukken het belang van participatie op dit onderwerp. Wij willen daarom in 2018 starten met participatieactiviteiten op het gebied van armoede onder kinderen. Om ervoor te zorgen dat de deelnemers werkelijk kunnen meebeslissen over het beleid, is een deel van het budget gereserveerd om de ideeën van inwoners daadwerkelijk uit te kunnen voeren.

Participatie van kinderen, jongeren en ouders om de regelingen te verbeteren

Doel: Het kindpakket beter laten aansluiten op de behoeftes van kinderen

Doelstelling: Een participatietraject starten in 2017, aanpassen beleid 2018

Het stimuleren van innovatie in armoedebestrijding

Armoede heeft de laatste jaren veel aandacht gekregen en er zijn in andere gemeenten dan ook allerlei experimenten gaande met nieuwe manieren van armoedebestrijding. We weten bijvoorbeeld dat mensen die in armoede leven en schaarste ervaren, van dag tot dag gaan leven. Men raakt in een overlevingsstand en neemt vooral beslissingen voor de korte termijn. Het gevolg is dat zij vaak niet goed meer in staat zijn om doelgericht en probleemoplossend te handelen. Dit verklaart waarom het vaak niet lukt om op eigen kracht armoede en schulden te overwinnen. Met deze kennis kunnen we het minimabeleid meer aanpassen aan de leefwereld van de inwoners. Wij willen meegaan in de vernieuwingen en stellen daarom voor om ronde tafelgesprekken te organiseren om innovatie te stimuleren. De ronde tafelgesprekken zullen in 2017 plaatsvinden, en de voorstellen die daaruit voortkomen zullen in 2018 gerealiseerd worden (in de vorm van een pilot).

Het stimuleren van innovatie in armoedebestrijding

Doel: Het bevorderen van innovatie in de bestrijding van armoede onder kinderen

Doelstelling: Het opzetten van ronde tafelgesprekken in 2017 met acties in 2018

Wat mag het kosten?

De voorgestelde wijzigingen zullen gevolgen hebben voor de kosten. Deze zullen worden gedekt door de extra middelen die ter beschikking zijn gesteld door het Rijk voor de bestrijding van armoede onder kinderen. Deze middelen komen bovenop de huidige uitgaven. In tabel 6 is per wijziging aangegeven wat de extra kosten daarvoor zijn. Deze kosten worden geheel gedekt uit het budget van het Rijk.

Aanpak	Actie	Kosten 2017	Kosten 2018
Gebruik	Communicatiecampagne	€ 17.000	€ 9.000
	Extra uitgaven als gevolg van meer bekendheid regelingen	€ 75.000	€ 150.000
Subtotaal		€ 92.000	€ 159.000
Inhoud	Wijzigingen HDM	€ 55.000	€ 110.000
	Wijzigingen computerregeling	€ 10.000	€ 20.000
	Wijzigingen indirecte schoolkosten	€ 10.000	€ 10.000
	Opnemen Studiebieb in kindpakket	€ 27.500	€ 55.000
Subtotaal		€ 102.500	€ 195.000

Toegang	Uitvoeringskosten extra aanvragen	€ 30.000	€ 60.000
Subtotaal		€ 30.000	€ 60.000
Participatie	Participatietraject	€ 30.000	-
	Uitvoering nieuw beleid als gevolg van participatietraject	-	€ 75.000
Subtotaal		€ 30.000	€ 75.000
Innovatie	Opzetten ronde tafels	€ 10.000	-
	Uitvoering nieuwe vormen van armoedebestrijding	-	€ 40.000
Subtotaal		€ 10.000	€ 40.000
Totaal		€264.500	€ 529.000

Tabel 6. Geschatte kosten per voorgestelde wijziging

De kosten voor 2017 zullen lager zijn, omdat het nieuwe beleid ingaat per 1 juli 2017. Om het overige deel van het budget ten goede te laten komen aan kinderen in armoede, besluiten wij dit op te tellen bij het budget voor de bijzondere bijstand. Op die manier komt het geld indirect bij de kinderen terecht. Vanaf 2018 zal het gehele bedrag volgens het nieuwe beleid worden verstrekt.

Tegelijk met het extra budget voor kinderen, hebben we voor twee jaar €19.000 extra gekregen voor de bestrijding van armoede onder ouderen. Dit geld zal worden gebruikt om de regeling Haarlemmermeer doet mee! beter onder de aandacht te brengen van ouderen, het bedrag te verhogen met €50 per persoon per jaar, en extra aanvragen van ouderen uit te betalen.

Wie is daarvoor verantwoordelijk?

Het college is verantwoordelijk voor de vaststelling en uitvoering van het minimabeleid. De raad is verantwoordelijk voor het bestemmen van de middelen. Dit is reeds in de voorjaarsrapportage van 2017 vastgesteld.

Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

De meest recente Armoedemonitor uit 2016 geeft ons een nulmeting. Wij zijn voornemens in 2019 opnieuw een onderzoek uit te (laten) voeren, waardoor we een vergelijking kunnen maken met 2016. Deze evaluatie zal de raad begin 2020 ontvangen.

Overige relevantie informatie

Juridische aspecten

Waar nodig en mogelijk zullen wij bevoegdheden mandateren aan partners, om de bureaucratie te verminderen en de professionals beslissingen te laten nemen. De beleidsregels die samenhangen met de wijzigingen in deze nota zullen worden aangepast.

Participatie en communicatie

In de voorbereidende fase van deze nota is gesproken met Stichting Leergeld, de Voedselbank, Stichting MeerWaarde en de Participatieraad. Daarnaast is er informatie opgevraagd bij schoolbesturen, het Jongeren Informatiepunt (JIP) en de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude over specifieke onderdelen. Over de nieuwe regelingen zal breed gecommuniceerd worden naar ouders, scholen en onze partners in de bestrijding van armoede.

4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
namens dezen,
de portefeuillehouder,

drs. Ap Reinders

